

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 314/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpeného JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, Masarykova 2, Prešov, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13C 13/2007 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. apríla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13C 13/2007 (ďalej aj „namietané konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva nasledovný skutkový stav veci:

Sťažovateľ je žalobcom v súdnom konaní, ktoré začalo 22. januára 2007, v ktorom sa domáhal voči žalovaným vydania nehnuteľnosti a určenia, že kúpna zmluva je neplatná, na tom skutkovom základe, že sťažovateľ odstúpil od kúpnej zmluvy (na podklade ktorej sťažovateľ odpredal žalovaným svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam) z dôvodu, že žalovaní sťažovateľovi neuhradili dohodnutú kúpnu cenu.

3. Po podrobnom popise procesných úkonov sporových strán a sledu pojednávaní v tejto veci sťažovateľ uviedol, že v úvode súdneho konania sa zdržiaval v zahraničí (konkrétne v USA) a jeho rodinní príslušníci nepoznali jeho konkrétnu adresu, okresný súd mu ustanovil 11. februára 2009 za opatrovníka jeho manželku, ktorá s vykonávaním tejto funkcie v plnej miere súhlasila.

3.1. Sťažovateľ sa pričínil vlastnou činnosťou k predĺženiu konania tým, že viackrát menil svoju žalobu i vznesením námietky zaujatosti voči zákonnému sudcovi. Okresný súd v poradí prvým

rozsudkom z 1. decembra 2010 žalobu zamietol a žalovaným priznal právo náhrady trov konania. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu uznesením zo 14. septembra 2011 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd následne do konania pribral súdneho znalca.

3.2. Druhý rozsudok okresný súd vo veci vyhlásil 27. marca 2013. Krajský súd 15. októbra 2013 potvrdil rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej bolo určené, že sťažovateľ je podielovým spoluvlastníkom dotknutých nehnuteľností, a zmenil v časti, v ktorej bol návrh sťažovateľa na zaplatenie sumy 16 620 eur zamietnutý, a to tak, že zaviazal žalovaných zaplatiť sťažovateľovi uvedenú sumu. Na dovolanie žalovaných Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 29. októbra 2015 napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 2. novembra 2016 krajský súd rozhodol de facto identicky ako 15. októbra 2013. Proti tomuto rozsudku podali opäť dovolanie žalovaní. Najvyšší súd uznesením z 29. marca 2018 dovolanie žalovaných odmietol. Spis bol vrátený okresnému súdu 7. mája 2018.

3.3. Keďže okresný súd nerozhodol o rozsahu a výške náhrady trov konania v primeranej lehote, sťažovateľ podal sťažnosť na prieťahy v konaní (sťažovateľ je toho názoru, že on je v súdnom konaní úspešným subjektom).

Dňa 21. februára 2020 sťažovateľovi bolo doručené oznámenie, že okresný súd nemieni priznať žiadnej zo strán sporu právo na náhradu trov konania s tým, že sťažovateľ má právo sa k tomuto oznámeniu vyjadriť. Sťažovateľ sa k uvedenému oznámeniu vyjadril 28. februára 2020 ako „*námietky voči predbežnému právnomu posúdeniu veci*“, prostredníctvom ktorého vyslovil svoj nesúhlas s vysloveným predbežným právnym posúdením konajúceho sudcu. Dňa 6. apríla 2021 (ešte pred podaním ústavnej sťažnosti) okresný súd uznesením rozhodol o náhrade trov konania pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tak, že sporovým stranám náhradu trov konania nepriznal. Okresný súd uznesením č. k. 13 C 13/2007-726 z 20. mája 2021 (po podaní ústavnej sťažnosti) rozhodol o trovách dovolacieho konania tak, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní nahradiť sťažovateľovi trovy dovolacieho konania vo výške 884,28 eur.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ argumentuje, že postupom okresného súdu v predmetnom konaní došlo k porušeniu jeho označených práv v bode 1, pretože súdne konanie nie je právoplatne skončené ani po 14 rokoch od jeho začatia. Sťažovateľ sa síce po takmer 11 rokoch domohol ochrany svojich práv, k nespravodlivosti došlo však vo vzťahu k rozhodovaniu o rozsahu náhrady trov konania, ktorá ale ešte bude riešená v odvolacom konaní. Sťažovateľovi pritom v priebehu dlhotrvajúceho súdneho konania vznikli nielen veľmi vysoké výdavky na právne služby advokáta, ale sťažovateľ bol a je naďalej vystavený stresu a nepokoju z toho, ako napokon súd rozhodne o jeho práve na náhradu trov konania.

5. Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, domáha sa aj priznania finančného zadosťučinenie v sume 5 000 eur a tiež aj náhrady trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 a § 43 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123 a § 124 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a konštatuje, že predmetná ústavná sťažnosť spĺňa všetky zákonom o ústavnom súde požadované náležitosti.

7. Predmetom ústavnej sťažnosti sú námietky sťažovateľa uvedené v bode 4 tohto uznesenia. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh, ako aj preverení skutočností relevantných pre posúdenie veci ústavný súd zistil, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená, pretože ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

8. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

9. Ústavný súd pri hodnotení veci konštatuje, že okresný súd vo veci samej už nemohol v čase podania ústavnej sťažnosti spôsobovať žiadne prietahy, pretože stav jeho právnej neistoty bol odstránený ešte 10. januára 2017, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok okresného súdu č. k. 13 C/13/2007-505 z 27. marca 2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 11Co/234/2015-648 z 2. novembra 2016.

10. Námietky sťažovateľa týkajúce sa neskončenia konania o náhrade trov konania sú síce čiastočne pravdivé (k rozhodnutiu o náhrade trov dovolacieho konania došlo až po podaní ústavnej sťažnosti), ale vzhľadom na zjednanú nápravu zo strany okresného súdu tento zásah do práv sťažovateľa na bezprietahové konanie nedosahuje takú intenzitu, aby si to vyžadovalo zásah ústavného súdu.

11. Predovšetkým treba uviesť, že okresný súd (sudca) v prvom stupni rozhodol o náhrade trov konania pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom ešte pred dorúčením ústavnej sťažnosti (na tom nemení nič to, že strany sporu mohli podať proti nemu odvolanie, pozn.), teda čiastočne odstránil stav právnej neistoty v konaní o náhrade trov konania pred súdom prvého stupňa.

12. Obdobne ústavný súd zistil, že okresný súd (vyšší súdny úradník) uznesením č. k. 13 C 13/2007-726 z 20. mája 2021 rozhodol o výške náhrady trov dovolacieho konania.

13. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011). Prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dva až tri roky v závislosti od povahy a zložitosti veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. III. ÚS 50/2015).

14. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že okresný súd napravil pochybenie, ktoré mu vyčítal sťažovateľ. V danom prípade ústavný súd konštatuje, že ide o hraničný prípad, keď nečinnosť okresného súdu by bolo možné hodnotiť ako konanie, ktoré sa nevyznačuje ako „bezpriet'ahové“. Vzhľadom však na to, že okresný súd napravil svoje pochybenie a urýchlene rozhodol o zostávajúcom nároku sťažovateľa (po podaní ústavnej sťažnosti ostalo rozhodnúť len o výške náhrady trov dovolacieho konania), ďalej s prihliadnutím na to, že vo veci samej bolo už právoplatne rozhodnuté, a tým bola nastolená právna istota, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, a preto ju odmietol. Charakter postupu okresného súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by dosiahli ústavnoprávnu úroveň.

14. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2021

Peter Molnár
predseda senátu